



2022:APHC:2265

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

నోమవారం, జనవరి ముప్పై ఒకటి

రెండు వేల ఇరవై రెండు

PRESENT సమర్పణ

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ ఎం.వెంకట రమణ

రెండవ అప్పీల్ నెంబరు: 252 ఆఫ్ 2021

మధ్య:

1. ఆర్.వి.కృష్ణారావు (మరణం)
2. శ్రీమతి ఆర్. విమలాదేవి , భర్త శ్రీ కృష్ణారావు (మరణం)
3. శ్రీ రావికంటి మిహిర్, తండ్రి దివంగత శ్రీ ఆర్.వి.కృష్ణారావు, వయస్సు సుమారు 55 సంవత్సరాలు, 77/78, గంగై అమ్మన్ కోయిల్ వీధి, వైతికుప్పం, పాండిచ్చేరి - 605001.
4. శ్రీమతి రావికంటి జాహ్నవి, తండ్రి దివంగత శ్రీ ఆర్.వి.కృష్ణారావు, వయస్సు సుమారు 53 సంవత్సరాలు, 77/78, గంగై అమ్మన్ కోయిల్ వీధి, వైతికుప్పం, పాండిచ్చేరి - 605001.
5. శ్రీమతి రావికంటి విమౌర, తండ్రి దివంగత శ్రీ ఆర్.వి.కృష్ణారావు, వయస్సు సుమారు 48 సంవత్సరాలు, 77/78, గంగై అమ్మన్ కోయిల్ వీధి, వైతికుప్పం, పాండిచ్చేరి - 605001.
6. శ్రీమతి రావికంటి లుమినౌర కృష్ణారావు, తండ్రి దివంగత శ్రీ ఆర్.వి.కృష్ణారావు, 77/78, గంగై అమ్మన్ కోయిల్ వీధిలో నివసిస్తున్న సుమారు 42 సంవత్సరాల వయస్సు, వైతికుప్పం, పాండిచ్చేరి - 605001.



2022:APHC:2265

(ఐ.ఎ.951/2019, ది. 02.03.2020 లోని ఉత్తర్వుల ప్రకారం 3 నుండి 6 వరకు
అప్పీలుదారులు చేర్చబడ్డారు)

... పిటిషనర్(లు)

మరియు:

1. శ్రీమతి అత్తిలి హైమావతీ దేవి, భర్త డా. ఎ.ఆర్.సుబ్రహ్మణ్యం,
హిందువు, సుమారు 43 సంవత్సరాల వయస్సు, ఇంటి విధులు,
గతంలో నివసించింది - శారదాంబ, గంజిపేట జంక్షన్, విశాఖపట్నం,
ప్రస్తుతం కేరాఫ్ డాక్టర్ ఎ.మురళీరాజ్, ప్లాట్ నెం.6,
హైమా సురాజ్య రెసిడెన్సీ, బాలాజీ నగర్,
విశాఖపట్నంలోని ఎస్పీఐ జోనల్ కార్యాలయం సమీపంలో

... ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది: జి.పూర్ణశ్రీ

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది: మొగులూరు ఈశ్వరయ్య

కోర్టు ఈ క్రింది విధంగా చేసిన: ఉత్తర్వు



2022:APHC:2265

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.వెంకట రమణ

రెండవ అప్పీల్ నెంబరు. 252 ఆఫ్ 2021

తీర్పు:

ఈ రెండవ అప్పీలు 16.02.2021 న విశాఖపట్నంలోని నాల్గవ అదనపు జిల్లా న్యాయమూర్తి కోర్టు అప్పీలు సూట్ నెం.142 ఆఫ్ 2011 లో డిక్రీ మరియు తీర్పుకు వ్యతిరేకంగా నిర్దేశించబడింది.

2. ప్రతివాదులు అప్పీలుదారులు. మొదటి అప్పీలుదారుడు ఇప్పుడు లేరు. అతను దావా పెండింగ్ లో ఉండగానే మరణించాడు. పిటిషనర్లు 1 మరియు 2 యొక్క న్యాయ ప్రతినిధులు 3 నుండి 6 వరకు ఉంటారు.

శ్రీమతి అత్తిలి హైమావతి దేవి- ఒ.ఎస్. నెం. 206 ఆఫ్ 1982 లో విశాఖపట్నంలోని 1వ అదనపు సీనియర్ సివిల్ జడ్జి కోర్టులో తన హక్కును ఫ్లెయింట్ షెడ్యూలు ఆస్తిగా ప్రకటించాలని, అప్పీలుదారులు 1, 2లు ఆమె ఆధీనంలో జోక్యం చేసుకోకుండా, దానిని అనుభవించకుండా నిరోధించాలని కోరారు. ప్రత్యామ్నాయంగా, దావాలో విచారణ సమయంలో తరువాతి దశలో స్వాధీన ఉపశమనం కూడా కోరబడింది, పిటిషనర్లు 1 మరియు 2 లను ఫ్లెయింట్ షెడ్యూల్ ఆస్తి నుండి ఖాళీ చేయించారు.

4. ఫ్లెయిన్ షెడ్యూలులో వివరించిన ఆస్తి ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:



2022:APHC:2265

* విశాఖపట్టణం పట్టణంలోని వాల్తేరు వార్డులోని బ్లాక్ నెం.6లోని 62/2లోని ప్లాట్ నెం.14లో 785.33 చదరపు గజాలు లేదా 656.364 చదరపు మీటర్ల ఖాళీ స్థలం ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

తూర్పు : లేఅవుట్ లోని ప్లాట్ నెం.15 పరిధిలో ఉన్న స్థలం

దక్షిణం : 30 అడుగుల రోడ్డు

పడమర : శ్రీ ప్రసాదరావు కొనుగోలు చేసిన ప్లాట్ నెం.12 మరియు ప్లాట్ నెం.13

ఉత్తరం : ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన స్థలము

కొలతలు:

తూర్పు : 108' లేదా 32.92 మీటర్లు.

దక్షిణం : 65' లేదా 19.81 మీటర్లు.

పడమర : 109' లేదా 32.00 మీటర్లు

ఉత్తరం: 65' లేదా 19.81 మీటర్లు.

సౌలభ్యం కోసం ఇకపై దీన్ని 'సూట్ సైట్'గా పేర్కొంటారు.

5. ఈ దావాను ట్రయల్ కోర్టు 05.08.2011 నాటి డిక్రీ మరియు తీర్పు ద్వారా కొట్టివేసింది. 2011 నాటి జీవో నెం.142కు ప్రతివాది ప్రాధాన్యమివ్వడంతో ట్రయల్ కోర్టు తీర్పును, తీర్పును తిప్పికొట్టారు.

6. అందువల్ల, అసలు ప్రతివాదుల న్యాయ ప్రతినిధులు చేసిన ఈ రెండవ అప్పీలు.



7. శ్రీ రాణి చంద్రమతి దేవి, ఆమె కుమారుడు శ్రీ ఆంధ్ర హరి హర గార ప్రతాపరాజు, శ్రీకాకుళం జిల్లా, సాలూరు (ప్రస్తుతం విజయనగరం జిల్లా) జమీందారులుగా పిలువబడే ఆంధ్ర గ్రామానికి చెందిన శ్రీ ఆంధ్ర హరి హర గార ప్రతాపరాజుకు విశాఖపట్నంలోని వాల్తేరు వార్డులోని బ్లాక్ నెం.6లోని ఎస్.నెం.62/2లో ఎ. 4-15 సెంటు ఉన్నాయి. ఈ మొత్తం విస్తీర్ణాన్ని ఇరవై (20) ప్లాట్లుగా విభజించి లేఅవుట్ రూపొందించారు. ఈ లేఅవుట్ ను 1965 టి.పి.నెం.57, 1969 టి.పి.నెం.15లో హైదరాబాద్ టౌన్ ప్లానింగ్ డైరెక్టర్ ఆమోదించారు.

8. 16.08.1969 నాటి రిజిస్టర్డ్ సేల్ డీడ్ కింద విలువైన పరిశీలన కోసం ప్లాట్ నెం.14లో ఉన్న సూట్ స్థలాన్ని ఆమె ఈ ఒరిజినల్ యజమానుల నుంచి కొనుగోలు చేసినట్లు విచారణలో ప్రతివాది వాదించారు. విచారణలో ఆమె వాదన ఏమిటంటే, పిటిషనర్లు 1 మరియు 2 లు దావా స్థలాన్ని తమ ఆధీనంలోకి తీసుకోవడం మరియు ఆస్వాదించడంలో జోక్యం చేసుకోవడానికి ప్రయత్నించారు, ప్రహారీ గోడను నిర్మించారు. సూట్ పైట్ ను తాను సుదీర్ఘంగా కలిగి ఉండటం, ఆస్వాదించడం వల్ల ప్రతికూల స్వాధీనత ద్వారా దానికి తన బిరుదును కూడా పరిపూర్ణం చేసుకున్నానని ఆమె వాదించారు. అందువల్ల, ప్రతిస్పందకుడి ప్రకారం, పైన పేర్కొన్న ఉపశమనాల కోసం దావా వేయవలసి వచ్చింది.

9. 16.08.1969 నాటి ప్రతివాదికి అనుకూలంగా ఉన్న సేల్ డీడ్ 13.08.1965 నాటి అమ్మకానికి ఒప్పందం కింద తాము కొనుగోలు చేసిన ఆస్తికి సంబంధించి తమ హక్కులను కోల్పోవడానికి పొందిన ఒప్పంద పత్రం అని పిటిషనర్ 1 మరియు 2 ప్రతివాది వాదనను వ్యతిరేకించారు. నిర్దిష్ట ప్రదర్శన కోసం ఆమె 1969 యొక్క O.S.నెం.431 లో సూట్ వేయవలసి వచ్చింది. పై దావా 29.07.1978 న తీర్పు ఇవ్వబడింది, దీని ప్రకారం 08.03.1982 న కోర్టు ఆమెకు అనుకూలంగా సేల్ డీడ్ ను అమలు చేసింది మరియు ఈ సేల్ డీడ్ పరిధిలోకి వచ్చే ఆస్తిని కోర్టు అమిస్ 16.07.1982 న కోర్టు ప్రక్రియ ద్వారా స్వీకరించింది.



10. విచారణలో పిటిషనర్లు 1 మరియు 2 యొక్క మరో వాదన ఏమిటంటే, ప్రతివాది పేర్కొన్న ఫ్లాట్ నెం.14 ఫ్లెయింట్ షెడ్యూల్లో పేర్కొన్న హద్దులకు లోబడి లేదని మరియు ప్రతివాది మరియు ఆమె భర్త ఈ ఫ్లాట్లను మరియు ఇతర కొనుగోలుదారులను మోసం చేయడానికి పత్రాలను తారుమారు చేశారని. 24.07.1969 నాటి ప్రతివాది భర్త పేరిట ఫ్లాట్ నెం.6 యొక్క సేల్ డీడ్ మరియు 16.08.1969 నాటి ప్రతివాది యొక్క సేల్ డీడ్ ను ప్రస్తావిస్తూ, ఈ లేఅవుట్ కొరకు ఆమోదించిన ఫ్లాన్ 16.08.1969 నాటి సేల్ డీడ్ కు జతచేయబడిన ఫ్లాన్ కు భిన్నంగా ఉందని విచారణలో పిటిషనర్లు 1 మరియు 2 వాదించారు. ఆస్తి బదిలీ చట్టం. ఈ భూమిని తమ ఆధీనంలోకి తీసుకున్నామని, కాంపౌండ్ వాల్ నిర్మించేందుకు పునాదులు తవ్వడం ప్రారంభించామని, ఆ సమయంలో ప్రతివాది భర్త, ఇతరులు తమను బెదిరించారని వారు పేర్కొన్నారు. దీంతో పిటిషనర్లు 1, 2లు ఆమోదించిన లేఅవుట్ లోని ఫ్లాట్ నెం.13ను కోర్టు ప్రక్రియ ద్వారా 2వ పిటిషనర్ కు అప్పగించారని, దీనిపై తమకు హక్కు, టైటిల్, వడ్డీ ఉందని వాదించారు .

11. అభ్యర్థనలపై ట్రయల్ కోర్టు ఈ క్రింది పరిశీలనాంశము మరియు అదనపు పరిశీలనాంశము పరిష్కరించింది:

- "1. పిటిషనర్లు ఫ్లెయింట్ షెడ్యూల్ ఆస్తిపై హక్కు మరియు స్వాధీనత లభించిందా?
2. ఫ్లెయిన్ షెడ్యూల్ సరైనదేనా?
3. విశాఖపట్నం జిల్లా మున్సిపల్ కోర్టు పైలుపై 1969 నాటి జీవో నెం.431లో దావా వేసిన దృష్ట్యా ఆస్తి బదలాయింపు చట్టంలోని సెక్షన్ 52 ప్రకారం 16.08.1969 నాటి సేల్ డీడ్ దెబ్బతిందా?
4. ప్రతివాదులపై చర్య తీసుకోవడానికి పిటిషనర్లు ఏదైనా కారణం ఉందా?
5. 2వ ప్రతివాదిపై దావా కొనసాగించదగినది కాదా ?
6. ఏ ఉపశమనం?



30.07.1985 న పరిష్కరించబడిన అదనపు పరిశీలనాంశము:

1. స్వాధీనానికి ప్రత్యామ్నాయ ఉపశమనానికి పిటిషనర్ అర్హుడేనా ?
2. కోర్టు పీజు సరైనది కాదా?

01.07.2010 న పరిష్కరించబడిన అదనపు పరిశీలనాంశము:

1. పిటిషనర్ తన టైటిల్ ను ఫ్లెయింట్ షెడ్యూల్ ప్రాపర్టీకి ప్రతికూల స్వాధీనత ద్వారా పరిపూర్ణం చేశాడా?

12. విచారణలో ప్రతివాది భర్తను పి.డబ్ల్యు.1గా, 16.08.1969 నాటి సేల్ డీడ్ ను పి.డబ్ల్యు.2, పి.డబ్ల్యు.3 అలాగే పి.డబ్ల్యు.4గా, ఎక్స్.ఎ.1 నుంచి ఎక్స్.ఎ.8 వరకు పరిశీలించారు. రెండో పిటిషనర్ తనను తాను డి.డబ్ల్యు.1గా, డి.డబ్ల్యు.2 కోర్టు అమీన్ గా, డి.డబ్ల్యు.3 విశాఖ అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ అథారిటీ డ్రాఫ్ట్ మెన్ గా, డి.డబ్ల్యు.4 విశాఖ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ కు సర్వేయర్ గా పనిచేస్తూ ఎక్స్ బి1 నుంచి ఎక్స్ బి10 వరకు తన వాదనకు మద్దతుగా వ్యవహరించారు. ఎక్స్.ఎక్స్ 1 నుండి ఎక్స్.ఎక్స్.5 వరకు కూడా అప్పీలుదారులు విచారణలో ఆధారపడ్డారు.

13. సాక్ష్యాధారాలు, సాక్ష్యాధారాల ఆధారంగా, ప్రతివాది వివాదాస్పద గుర్తింపు కారణంగా దావా స్థలంపై తన హక్కును స్థాపించడంలో విఫలమయ్యారని, దావా స్థలాన్ని ఆమె కలిగి ఉన్నప్పటికీ, శాశ్వత నిషేధ ఉపశమనం డిక్లరేషన్ యొక్క ప్రధాన ఉపశమనానికి పర్యవసానంగా ఉంటుందని పేర్కొంటూ ట్రయల్ కోర్టు ఈ దావాను కొట్టివేసింది. మంజూరు చేయలేం.

14. ప్రతివాది దాఖలు చేసిన అప్పీలులో, టైటిల్ కు సంబంధించి ట్రయల్ కోర్టు చేసిన పరిశీలనలు ప్రతివాదికి అనుకూలంగా ఉన్నాయి మరియు స్వాధీన దావాను కూడా ఆమోదించారు. ఈ విధంగా, దావా సైట్ పై హక్కు మరియు టైటిల్ ను ప్రకటించడానికి డిక్రీ మరియు ప్రతివాది దావా స్థలాన్ని



కలిగి ఉన్నారని ఆరోపించడం మరియు ఆస్వాదించడంలో పిటిషనర్లు జోక్యం చేసుకోకుండా నిరోధించే శాశ్వత నిషేధాన్ని మంజూరు చేశారు.

15. ఈ రెండవ అప్పీలు ఈ క్రింది ముఖ్యమైన చట్ట ప్రశ్నలపై ఆమోదించబడింది:

1. 1969 నాటి జీవో నెం.431లోని అమలు చేసే కోర్టు 2వ ప్రతివాదికి ప్లాట్ నెం.13 భౌతిక స్వాధీనాన్ని అప్పగించిందని పేర్కొంటూ, దావా షెడ్యూలు ఆస్తిపై పిటిషనర్ తన హక్కును నిరూపించుకున్నారని కింది కోర్టు నిర్ధారించడం సమంజసమేనా?

2. ఎక్స్.ఎ.1-సెల్ డీడ్ లో చూపించిన సరిహద్దులు ఎక్స్.ఎ.2 ఆమోదించిన లేఅవుట్ లో చూపించిన ప్లాట్ నెం.14 యొక్క సరిహద్దులతో సరిపోలడం లేదని కనుగొనబడినందున, దావా షెడ్యూలు ఆస్తిపై పిటిషనర్ యొక్క శ్రద్ధికకు సంబంధించి ట్రయల్ కోర్టు కనుగొన్న విషయాలను కింది కోర్టు తప్పుదోవ పట్టించడం సమంజసమేనా?

3. 1969 నాటి ఓ.ఎస్.నెం.431లోని డిక్రీ, తీర్పు యొక్క చట్టపరమైన ప్రభావాన్ని విస్మరించడం, 1979 నాటి ఇ.పి.నెం.510లో 2వ ప్రతివాదికి కర్త ప్లాట్ ను ఎక్స్.ఎక్స్.1 నుంచి ఎక్స్.3 వరకు ఇవ్వడం కింది కోర్టు సమంజసమేనా?

3. ట్రయల్ కోర్టు రూపొందించిన 2వ ప్రతివాది యొక్క పట్టా మరియు స్వాధీనానికి సంబంధించి ఎటువంటి సమస్యలు లేవని, అందువల్ల ఆ అంశాలపై ఇచ్చిన పరిశోధనలు సుస్థిరమైనవి మరియు 1969 యొక్క జీవో నెం.431 లోని డిక్రీ మరియు తీర్పు ద్వారా ఆమె పొందిన హక్కు మరియు స్వాధీనానికి భంగం కలిగించలేవని చూడటంలో దిగువ కోర్టు విఫలమవడం సమంజసమేనా?



16. పిటిషనర్ల తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీమతి జి.పూర్ణశ్రీ తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్, ప్రతివాది తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీమతి మొగులూరు ఈశ్వరయ్య తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి వాదనలు వినిపించారు.

17. 1998 నాటి జీవో నెం.1220ని హైదరాబాద్ లో ఉన్నప్పుడు ఈ కోర్టు పైలుపై ఉంచారు. 20.08.2008న ట్రయల్ కోర్టు ఇచ్చిన డిక్రీని, తీర్పును కొట్టివేస్తూ 1998 నాటి ఎ.ఎస్.నెం.1220 ద్వారా కేసును రిమాండ్ కు పంపుతూ, మరిన్ని సాక్ష్యాధారాలను జోడించడానికి ఇరుపక్షాలకు అనుమతిస్తూ, అభ్యర్థనలను సవరించి, ఈ విషయాన్ని కొత్తగా పునఃపరిశీలించాలని ట్రయల్ కోర్టును ఆదేశించింది.

18. ట్రయల్ కోర్టు ఈ ఆదేశాలను పాటించింది మరియు తదుపరి సాక్ష్యాలకు నాయకత్వం వహించడానికి మరియు అభ్యర్థనలను సవరించడానికి పక్షాలను అనుమతించింది. ట్రయల్ కోర్టు అన్ని అంశాలపై కొత్తగా నిర్ణయం తీసుకుంది.

19. ప్రతిస్పందకుడు దావా సైట్ కు క్లెయిమ్ చేసిన హక్కు, బిరుదు మరియు ఆసక్తి మరియు దానికి సంబంధించిన రుజువు భారాన్ని ప్రతిస్పందకుడు సక్రమంగా మరియు సమర్థవంతంగా నిర్వర్తించినట్లయితే ఇప్పుడు పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన చట్టం యొక్క గణనీయమైన ప్రశ్నలు. 1969 నాటి ఓఎస్ నెం.431 ప్రకారం ఈ పార్టీల ఉమ్మడి వికేతకు వ్యతిరేకంగా 2వ అప్పీలుదారుడు దాఖలు చేసిన అమ్మకపు ఒప్పందం ఆధారంగా అప్పీలుదారులు ఏర్పాటు చేసిన డిఫెన్స్ ను పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి ట్రయల్ కోర్టుతో పాటు అప్పీల్ కోర్టును కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఆ ప్రక్రియలో చనిపోయిన పిటిషనర్లు 1, 2 ప్లాట్ నెం.13కు సేల్ డీడ్ పొంది, కోర్టు ప్రక్రియ ద్వారా దాని స్వాధీనాన్ని పొందడం ద్వారా అమలు చేసిన డిక్రీ అమలును పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది.



20. విచారణలో ప్రతివాది యొక్క నిర్దిష్ట కేసు ఏమిటంటే, సూట్ స్థలాన్ని ఆమె 16.08.1969 నాటి ఎక్స్.ఎ.1 కింద శ్రీ ఆంధ్ర హరి హర ప్రతాపరాజు నుండి విలువైన పరిశీలన కోసం కొనుగోలు చేసిందని మరియు అమ్మకందారు ఈ అమ్మకం ద్వారా సూట్ స్థలాన్ని ఆమె స్వాధీనం చేసుకున్నారని పేర్కొన్నారు.

21. ప్రతివాదికి అనుకూలంగా ఎక్స్.ఎ1 సేల్ డీడ్ (Ex.A7 మరియు Ex.B7 అనేది దాని రిజిస్ట్రేషన్ ఎక్స్ ట్రాక్ట్స్) ఫ్లాట్ నెం.14 ఉన్న యజమాని ద్వారా ప్రతివాదికి సూట్ స్థలాన్ని విక్రయించారని మరియు ఇది డైరెక్టర్ ఆఫ్ కంట్రీ అండ్ టౌన్ ప్లానింగ్, హైదరాబాద్ ఆమోదించిన లేఅవుట్ లో భాగమని ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించారు. ఈ ఫ్లాట్ యొక్క ఎక్స్.ఎ1లో సరిహద్దులతో పాటు నిర్దిష్ట కొలతలు కూడా ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. అందువల్ల, ప్రతిస్పందకుని ప్రకారం, అటువంటి వివరణ యొక్క Ex.A1 కింద అమ్మిన స్థలాన్ని మాజీ యజమాని తన ఆధీనంలో ఉంచుకున్నాడు. Ex.A2 అనేది Ex.A1 సేల్ డీడ్ కు జతచేయబడిన ఫ్లాన్, ఇది ఫ్లాట్ నెం.14 యొక్క లోకేషన్ ని పైన పేర్కొన్న అప్రూవ్ లేఅవుట్ లో భాగంగా అందిస్తుంది.

22. ప్రతివాది భర్త పి.డబ్ల్యు.1 అదే లేఅవుట్ లో 24.07.1969 నాటి ఎక్స్.బి.1 ఒరిజినల్ కింద ఫ్లాట్ నెం.6ను కొనుగోలు చేశాడన్నది వివాదస్పదం కాదు. Ex.B1 అనేది సేల్ డీడ్ యొక్క ఫోటోస్టాట్ కాపీ, దీనిని పి.డబ్ల్యు.1 పిటిషనర్ల తరపున క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ లో అంగీకరించాడు. (ఉదా. B6 అనేది Ex.B1 సేల్ డీడ్ యొక్క మరొక ఫోటో కాపీ). Ex.B1 యొక్క ఒరిజినల్ కింద విక్రయించే ప్రాపర్టీ కూడా Ex.A1లో పేర్కొనబడ్డ అదే లేఅవుట్ ద్వారా కవర్ చేయబడుతుంది. ఎక్స్.బి1లో భాగమైన ఈ సేల్ డీడ్ కు ఒక ఫ్లాన్ జతచేయబడింది. ఈ ప్రణాళిక ఈ ఫ్లాట్ల యొక్క భిన్నమైన పరిస్థితిని వర్ణిస్తుంది. ముఖ్యంగా ఫ్లాట్ నెం.12ను అవిభాజ్య ప్రాంతంగా, ఇతర ఫ్లాట్లను పశ్చిమం నుంచి తూర్పుకు 13 నుంచి 18 వరకు విస్తరించి ఉన్నట్లు చూపించారు.



ఆమోదం పొందిన లేఅవుట్ ప్లాన్ యొక్క కాపీగా ప్రతివాది పేర్కొన్న ఎక్స్.ఎ1కు జతచేయబడిన ప్లాన్ లో ఎక్స్.బి.1 కు జతచేయబడిన ప్లాన్ లో చూపించిన ప్లాట్ నెం.12 రెండుగా విభజించబడిందని చూపిస్తుంది, వారికి వేర్వేరు ప్లాట్ నంబర్లు 12 మరియు 13 కేటాయించబడ్డాయి, తరువాత పశ్చిమం నుండి తూర్పుకు ఒకే అలైన్ మెంట్ లో ఇతర ప్లాట్లు కేటాయించబడ్డాయి.

23. Ex.A6 అనేది అదే వికేత ద్వారా అమలు చేయబడ్డ మూడవ పక్షం యొక్క 20.03.1970 నాటి మరో సెల్ డీడ్ యొక్క కాపీ. Ex.A1 మరియు Ex.B1లో పేర్కొనబడ్డ అదే లేఅవుట్ ను ప్రస్తావిస్తూ దానికి జతచేయబడిన ప్లాన్, Ex.A1కు జతచేయబడ్డ ప్లాన్ లో పేర్కొన్న విధంగా ప్లాట్ల యొక్క స్థానాన్ని సూచించింది. ఈ విధంగా, ప్లాట్ నెం.12 మరియు 13 రెండు భాగాలుగా చూపించబడ్డాయి, ఇవి ఎక్స్.బి 1 కు జతచేయబడిన ప్రణాళికలో ప్లాట్ నెం.12ను కలిగి ఉన్నాయి, తరువాత ప్లాట్ నెం.14 నుండి 18 వరకు ఉన్నాయి.

24. పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ వాదనలు వినిపిస్తూ, పిటిషనర్లు ఏర్పాటు చేసిన కేసులో బలహీనతపై ఆధారపడకుండా విచారణలో సాక్ష్యాధారాలతో తన వాదనను, కేసును రుజువు చేయడానికి డిక్లరేషన్ ఉపశమనం కోరే ఈ తరహా దావాలో ప్రతివాదిపై భారం పడుతుందని వాదించారు.

25. ఈ వాదనకు మద్దతుగా సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా (యుఓఐ) మరియు ఇతరులు వర్సెస్ వాసవి కో-ఆఫ్ఫీస్ పై ఆధారపడారు. హౌసింగ్ సొసైటీ లిమిటెడ్ మరియు ఇతరులు 1. ఈ తీర్పులోని 14, 15 పేరాల్లో గతంలో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులను ప్రస్తావిస్తూ ఇలా పేర్కొన్నారు.



14. మోరన్ మార్ బస్సెలియోస్ కాథలికోస్ వర్సెస్ తుకలాస్ పాలో అవిరా (ఎఐఆర్ 1959 ఎస్ సి 31) లోని ఈ కోర్టు "డిక్లరేషన్ కోసం దావాలో పిటిషనర్లు విజయం సాధించాలంటే వారు తమ స్వంత శీర్షిక బలంతో అలా చేయాలి" అని పేర్కొంది. నగర్ పాలికాలో, జింద్ వర్సెస్ జగత్ సింగ్ [(1995) 3 ఎస్.సి.సి 426] ఈ కోర్టు ఈ క్రింది విధంగా తీర్పునిచ్చింది:

"ప్రశ్నార్థకమైన ఆస్తిపై హక్కును నిరూపించాల్సిన బాధ్యత పిటిషనర్-ప్రతివాదిపై ఉంది. ... టైటిల్ ఆధారంగా తొలగింపునకు దాఖలైన దావాలో పిటిషనర్ తరపున చేసిన దావా భూమికి హక్కు హక్కుపై ముందుగా తీర్పును నమోదు చేయాల్సిన బాధ్యత అప్పీల్ కోర్టుపై ఉంది. దావాలో తలెత్తే ఇతర ప్రశ్నలను పరిశీలించే ముందు కోర్టు మొదట ఆ ప్రశ్నను విచారించడం లేదా దర్యాప్తు చేయడం తప్పనిసరి.

15. కాబట్టి, హక్కు మరియు స్వాధీనాన్ని ప్రకటించే దావాలో పిటిషనర్ తన స్వంత శీర్షిక బలంపై మాత్రమే విజయం సాధించగలడని, ప్రతివాదులు తమ కేసును రుజువు చేశారా లేదా అనే ప్రశ్నతో సంబంధం లేకుండా, దానిపై బాధ్యతను నిర్వర్తించడానికి తగిన సాక్ష్యాలను జోడించడం ద్వారా మాత్రమే అది సాధ్యమని చట్టపరమైన స్థితి స్పష్టంగా ఉంది. ఒకవేళ ప్రతివాదులు ఏర్పాటు చేసిన శీర్షిక వారికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నప్పటికీ, పిటిషనర్ యొక్క స్వంత శీర్షికను ఏర్పాటు చేయనప్పుడు, పిటిషనర్ తగినవాడు కాకూడదని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము."

26. ప్రతిస్పందకుడి కోసం తీసుకున్న నిర్ణయాల్లో ఒకటి పూనా రామ్ వర్సెస్ మోతీ రామ్ (చనిపోయినది) లో లీగల్ రిప్రజెంటేటివ్స్ మరియు ఇతరుల ద్వారా ఇలాంటి ప్రతిపాదనను ప్రతిఘటించింది 2. ఈ నిర్ణయంలోని పేరా-19లో ఇలా పేర్కొన్నారు.



"19. పిటిషనర్ తన కేసును కోర్టుకు సంతృప్తికరంగా రుజువు చేయాలి. ప్రతివాది యొక్క కేసు యొక్క బలహీనతపై అతను విజయం సాధించలేడు.

27. ఇది చట్టం యొక్క స్థిరమైన ప్రతిపాదన కాబట్టి, విచారణలో ప్రతివాది నిర్దేశించిన నిర్దిష్ట కేసును దావాలో ప్రతివాదులుగా ఉన్న పిటిషనర్లు ఏర్పాటు చేసిన మెటీరియల్ మరియు కేసుపై ఆధారపడకుండా సానుకూల రుజువు ద్వారా నిరూపించాలి. ప్రతిస్పందకుడు ఈ విధంగా వాదనలు మరియు సాక్ష్యాల ఆధారంగా నిలబడాలి లేదా పడిపోవాలి.

28. ఎక్స్.ఎ.1 కింద స్థలాన్ని విక్రయించడం వివాదాస్పద వాస్తవం కాదని, అందువల్ల ఒక స్థలానికి హక్కు బదిలీ చేయబడిందని ప్రతివాది తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి వాదించారు, దీని వివరణ ఎక్స్.ఎ.1 లో ఉంది. ఈ స్థలం ఉన్న నిర్దిష్ట సరిహద్దులను పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, ప్లాట్ నంబర్లలో వ్యత్యాసం ఉండదని సీనియర్ న్యాయవాది వాదించారు.

29. ప్రతివాది తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి వాదనలు వినిపిస్తూ, వివాదంలో ఉన్న స్థలం 7851/4 చదరపు గజాల ప్లాట్ నెం.14లో ఉందని, కుట్రలో ఏవైనా పొరపాట్లు జరిగితే, అటువంటి ప్లాట్ల అమ్మకాన్ని నిషేధించే చట్టం లేనప్పుడు, ప్రతివాది వాదనకు వ్యతిరేకంగా ఎటువంటి వాదన ఉండదని వాదించారు. ఆమెకు అనుకూలంగా టైటిల్ బదలాయింపు జరిగింది. గతంలో ఉన్న ప్లాట్ నెం.12ను రెండుగా విభజించడాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పటికీ, దావా స్థలంపై యాజమాన్య హక్కును పొందడానికి ప్రతివాదిని వ్యతిరేకించలేదు లేదా ఎక్స్.ఎ 1 సేల్ డీడ్ ను రద్దు చేయదు. డైరెక్టర్ ఆఫ్ టాప్ అండ్ కంట్రీ ప్లానింగ్ ఆమోదించిన లేఅవుట్లో ప్లాట్ భాగం కాబట్టి ఎక్స్-ఎ1 కింద అటువంటి అమ్మకం చెల్లదనే నిర్ధారణకు కోర్టు రాజులదని వాదించారు.



30. P.W.1- ప్రతిస్పందకుడి భర్త Ex.B1 యొక్క ఒరిజినల్ కింద కొనుగోలు చేసిన స్థలం అదే ఆమోదించబడిన లేఅవుట్ లో భాగమని అంగీకరించాడు. ఎక్స్.ఎ.1 కింద ప్రతివాది క్లెయిమ్ చేసిన ప్లాట్ అమ్మకానికి 22 రోజుల ముందు 24.07.1969న ఈ అమ్మకం జరిగింది. ఈ రెండు సేల్ డీడ్ లకు అనుబంధంగా ఉన్న లేఅవుట్ ను వర్ణించే ప్లాన్ లలో వ్యత్యాసం స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది. పిటిషనర్ల తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ చెప్పినట్లుగా ఈ సేల్ డీడ్ లకు జతచేయబడిన ప్రణాళికల్లో ప్లాట్ల వివరణ ఈ లేఅవుట్ లో ఈ ప్లాట్ల స్థానాన్ని చిత్రించడంలో గణనీయమైన వ్యత్యాసం ఉందని సూచిస్తుంది.

31. ఎక్స్.బి.1కు జతచేయబడిన ప్రణాళిక ఆమోదించబడిన లేఅవుట్లో భాగమని అంగీకరించినందున, తరువాత ఈ ప్లాట్ల స్థలంలో ఏదైనా వ్యత్యాసం ఉంటే మరియు సంబంధిత ప్రభుత్వ సంస్థ డైరెక్టర్ ఆఫ్ టౌన్ మరియు కంట్రీ ప్లానింగ్ ద్వారా ఆమోదం పొందినట్లయితే, ప్రతివాది విచారణలో అవసరమైన సాక్ష్యాలను అందించాలి. ప్రతిస్పందకుడి నుండి ఆ మేరకు ఎటువంటి ఆధారాలు నమోదు చేయబడలేదు. అందువలన, ఎక్స్.ఎ.1 కు జతచేయబడిన ప్రణాళికలో చిత్రీకరించిన లేఅవుట్ లోని ప్లాట్ల స్థానం అనుమతి లేని లేఅవుట్ గా స్థాపించబడింది. Ex.B1 యొక్క ప్లాన్ లో చూపించబడ్డ ప్లాట్ నెం.12, Ex.A1కు జతచేయబడ్డ ప్లాన్ లో చూపించిన విధంగా ప్లాట్ నెం.12 ఎప్పుడు 12 మరియు 13 ప్లాట్ లుగా విభజించబడిందనే దానికి సంబంధించి రికార్డులో ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు.

32. ఎక్స్.బి.1కు జతచేయబడిన ప్రణాళికలో ఇప్పటివరకు కనిపించిన ప్లాట్ నెం.13ను ఎక్స్.ఎ.1కు జత చేసిన ప్రణాళికలో ప్లాట్ నెం.14గా చూపించారు. అందువల్ల, ఆస్తి యొక్క గుర్తింపు తీవ్రమైన వివాదంలో ఉంది మరియు దీనిని ట్రయల్ కోర్టు తప్పనిసరిగా సరైనదిగా పరిగణించాలి.



33. ఈ ప్లాట్లకు ఉత్తరం, దక్షిణ సరిహద్దులు దక్షిణాన రోడ్డు, ఉత్తరాన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ఇంజనీరింగ్ కళాశాల ప్రహారీ గోడతో సమానంగా ఉన్నాయని గమనించాలి. తూర్పు, పడమర సరిహద్దులకు సంబంధించి వ్యత్యాసం ఉంది.

34. విచారణలో ఈ వ్యత్యాసాన్ని వివరించడానికి ప్రతివాది తన విక్రేతను లేదా చట్టపరమైన వారసుల వంటి అతని ప్రతినిధులను పరిశీలించి ఉండాలి. వీరిలో ఎవరినీ గానీ, ఎక్స్.ఎ1కు అటెస్టర్లను గానీ విచారణలో పరిశీలించలేదు. ఎక్స్.ఎ.1 యొక్క రచయిత పి.డబ్ల్యు.2 పరిశీలించినప్పటికీ, ఎక్స్.ఎ.1 మరియు ఎక్స్.బి.1 లకు జతచేయబడిన ప్రణాళికలలో ప్లాట్ స్థానం గురించి ఈ ఆసక్తికరమైన పరిస్థితిని స్పష్టం చేయలేదు. పి.డబ్ల్యు.1 మరియు పి.డబ్ల్యు.2 రెండూ ఈ ప్రణాళికలలో ఈ ప్లాట్ ప్రదేశంలో తేడాను కనుగొనలేదని పేర్కొంటూ వాటిని కప్పిపుచ్చడానికి ప్రయత్నించాయి.

35. ఈ లేఅవుట్లో విక్రయించిన ప్లాట్లకు సంబంధించి 16 సేల్ డీడ్లు రాశానని పి.డబ్ల్యు.2 వాంగ్మూలం ఇచ్చాడు. ఈ పరిస్థితులలో, ఈ ప్లాట్ల అమ్మకందారు నుండి ఉత్తమమైన సాక్ష్యం ఉంది మరియు అతన్ని పరిశీలించడంలో విఫలం కావడం, ప్రతిస్పందకుడు అందించిన రుజువులో తీవ్రమైన ప్రాణాంతక తప్పిదం.

36. ప్రతిస్పందకుడికి అనుకూలంగా ఉన్న ఎక్స్-ఎ1ను ఉరితీయడానికి కేవలం రుజువు చేస్తే సరిపోదు. ఎక్స్.ఎ1 సేల్ డీడ్ కు జతచేయబడిన ప్లాన్ ప్రభుత్వ అధికారులచే ఆమోదించబడిన ప్లాన్ కానప్పుడు ఈ ఆవశ్యకత మరింత స్పష్టంగా కనిపిస్తుంది.

37. విశాఖ అర్బన్ డెవలప్మెంట్ అథారిటీలో డి.డబ్ల్యు.3 ఆర్కిటెక్చర్ డ్రాఫ్టును పరిశీలించినప్పుడు పిటిషనర్ల నుంచి ఆధారాలు లభించాయి. ఎక్స్ ఏ1కు జతచేసిన ప్రణాళిక ప్రామాణికతపై స్పష్టత



ఇవ్వాలని విశాఖ అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ అధారిటీకి రెండో పిటిషన్ లోబా రాశారు. ఆమె పంపిన ఈ ప్లాన్ కాపీ లోబాతో పాటు ఎక్స్.బి9. ఈ లోబావట్ కు సంబంధించి ఎక్స్ బీ9 సరైన ప్లాన్ కాదని, 1969లోని టీపీ నెం.15కు సంబంధించి 1977లో టీపీ నెం.13 ఇచ్చారని విశాఖ అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ అధారిటీ ఆమెకు తెలిపింది.

38. ప్రతిస్పందకుడి తరపున డి.డబ్ల్యు.3ని క్రాస్ ఎగ్జామినేషన్ చేసినప్పటికీ, అతని సాక్ష్యాన్ని కించపరిచే సాక్ష్యాధారాలు లభించలేదు. ఈ లోబావట్ యొక్క ప్రామాణిక ప్రణాళిక అయిన Ex.B10 ప్లాట్ నెం.19ను 18-A మరియు 18-Bగా విభజించారని మరియు ప్లాట్ నెం.12,13 మరియు 14 మార్చబడలేదని డి.డబ్ల్యు.3 పేర్కొంది. ఈ విధంగా, 12 నుండి 14 వరకు మరియు ఆ తరువాత ఎక్స్.బి 1 కు జతచేయబడిన ప్రణాళికలో చూపించిన విధంగా ప్లాట్ల యొక్క అనుబంధ స్వభావం స్థాపించబడింది. తరువాత డి.డబ్ల్యు.3 ప్రకారం పైన పేర్కొన్న ప్లాట్ నెం.19 విభజనకు అధికారం ఇవ్వబడింది మరియు ధృవీకరించబడింది. తరువాతి దశలో ప్రణాళికకు ఆమోదం తెలిపే పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు, తరువాతి దశలో ఆమోదించబడిన లోబావట్ లో భాగంగా ప్లాట్ యొక్క విభజనకు సంబంధించి ప్రతిస్పందకుడు వివరణ ఇవ్వాలిని పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది, అనగా ప్లాట్ నెం.12ను ప్లాట్ నెం.12 మరియు 13గా, ఎక్స్.బి1కు జత చేసిన ప్లాన్ లో కనిపించే ప్లాట్ నెం.13 స్థానంలో భర్తీ చేయాలి. ఎక్స్.ఎ.1కు జతచేయబడిన ప్రణాళికలో ప్లాట్ నెం.14 వలె. ఈ వాస్తవాన్ని నిరూపించడంలో ఆమె విఫలమైంది.

39. ఈ లోబావట్లో ప్లాట్ల లొకేషన్లో ఈ వ్యత్యాసాన్ని వివరించడానికి ఫ్లెయింట్లో ఎటువంటి అభ్యర్థన లేకపోవడం గమనార్హం. విచారణలో పి.డబ్ల్యు.1 తాము ప్లాట్ నెం.14కు మాత్రమే సంబంధించినవారమని, ప్లాట్ నెం.13తో తన భార్యకు ఎలాంటి సంబంధం లేదని స్పష్టం చేశారు. ట్రయల్ కోర్టు యొక్క తీర్పు నుండి చూసినట్లుగా, ప్రతివాది యొక్క లిఖితపూర్వక వాదనలలో,



ఎక్స్.ఎ1 సేల్ డీడ్ యొక్క ప్లాన్ Ex.A2లో పేర్కొన్న లేఅవుట్ యొక్క స్వభావం ప్రస్తావించబడింది. వాదనలు, సాక్ష్యాధారాల్లో పునాది వేయనప్పుడు ఎన్ని వాదనలు వినిపించినా అంగీకరించలేం.

40. ఈ లేఅవుట్ లోని ప్లాట్ నెం.13ను 1979 నాటి ఈపీ నెం.510లోని కోర్టు ప్రక్రియ ద్వారా 1969 నాటి జీవో నెం.431లో 16.07.1982న 2వ పిటిషనర్ కు అప్పగించారన్నది పిటిషనర్ల వాదన. శ్రీ ఆంధ్ర హరి హర గార ప్రతాపరాజుకు వ్యతిరేకంగా 1969 నాటి జీవో నెం.431ను 2వ పిటిషనర్ దాఖలు చేశారు. పాత యజమాని నుంచి అమ్మకానికి ఒప్పందం కింద కొనుగోలు చేసిన 1000 చదరపు గజాలకు సంబంధించి ప్లాట్ నెం.15, 16లకు సంబంధించిన సేల్ డీడ్ ను అమలు చేయాలని దావాలో కోరారు. 29.07.1978న (ఉదా.A5 అనేది డిక్రీ కాపీ) ఈ లేఅవుట్ నుండి ప్లాట్ నెం.16 కొరకు 2వ అప్పీలుదారునికి అనుకూలంగా సేల్ డీడ్ ను అమలు చేయాలని ఆదేశిస్తూ తీర్పు ఇవ్వబడింది.

41. అయితే 1979 నాటి ఈపీ నెం.510లో ఈ లేఅవుట్ లోని ప్లాట్ నెం.13కు ఎక్స్ బీ2 సేల్ డీడ్ ను అమలు చేశారు. ఈ సేల్ డీడ్ కు అనుగుణంగా, ఎక్స్.ఎక్స్ 1-డెలివరీ వారెంట్ ప్రకారం, విశాఖపట్నంలోని నాల్గవ అదనపు జిల్లా మున్సిపల్ ఆదేశాల ప్రకారం, ఈ ప్లాట్ నెం.13ను 2వ అప్పీలుదారునికి డెలివరీ చేశారు. ఈ విషయంలో విశాఖ జిల్లా కోర్టులో అప్పట్లో అమీన్ గా ఉన్న డి.డబ్ల్యు.2 రిటర్న్ ఎక్స్.బి2 సేల్ డీడ్ ఆధారంగా జరిగింది. అమీన్ తిరిగి ఇచ్చిన ఈ 1000 చదరపు గజాల భూమి యొక్క మొత్తం విస్తీర్ణాన్ని ప్రతిబింబించలేదు. అప్పుడు విశాఖపట్నం అర్బన్ డెవలప్ మెంట్ అధారిటీకి అనుబంధంగా టౌన్ సర్వేయర్ గా ఉన్న డి.డబ్ల్యు.4 ప్లాట్ నెం.13 యొక్క ఈ పంపిణీ ప్రక్రియలో పాలుపంచుకున్నారు మరియు సరిహద్దు రాళ్లు మరియు సర్వే పాయింట్ల ఆధారంగా ఎవరు ఉన్నారు. 2వ అప్పీలుదారుడు జారీ చేసిన ఎక్స్.ఎక్స్.2 డెలివరీ రసీదును కూడా అతడు ధృవీకరించాడు.



42. 1969 నాటి జీవో నెం.431లో 2వ అప్పీలుదారుడు అసలు యజమానిపై దావా వేసిన తీరును ప్రశ్నిస్తూ ప్రతివాది తరపున వాదనలు వినిపిస్తాయి. 1969 నాటి ఐ.ఎ.నెం.712 దాఖలు చేసిన తర్వాత ఈ దావాను పునరుద్ధరించడానికి 2వ అప్పీలుదారు చేసిన ప్రయత్నాన్ని 2వ అప్పీలుదారు తిరస్కరించాడు. 1969 నాటి ఓ.ఎస్.నెం.431లోని డిక్రీ గురించి కూడా ప్రస్తావించారు, దీని సర్టిఫైడ్ కాపీ ఎక్స్.ఎ5, ప్లాట్ నెం.16కు సంబంధించి ఉపశమనం లభించింది.

43. ఉదా. A8- ఆమోదించబడిన లేఅవుట్ యొక్క కాపీ, Ex.B1కు జతచేయబడిన ప్లాన్ లో మాదిరిగానే అదే లేఅవుట్ లో ఈ ప్లాట్ల యొక్క స్థానాన్ని వివరిస్తుంది. ఈ అసాధారణ పరిస్థితిని ప్రస్తావిస్తూ, పిటిషనర్ల తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి ఈ దావాలో కోరిన ఉపశమనం భిన్నంగా ఉందని గట్టిగా వాదించారు, అయితే అందులోని డిక్రీ ఒక నిర్దిష్ట ప్లాట్ కు పరిమితం చేయబడింది, అంటే ప్లాట్ నెం.16 మరియు ఎక్స్.బి 2 సేల్ డీడ్ లోని ప్లాట్ నెం.13 ప్రస్తావన (దీని ఒరిజినల్ ఎక్స్.ఎక్స్.5) అటువంటి పరిస్థితులను కలిగిస్తున్నాయి. ఈ ప్లాట్ నెం.13 నుంచి ఎక్స్.ఎక్స్.1 నుంచి ఎక్స్.ఎక్స్.3 వరకు ఏర్పాటు చేయాలని కోరిన డెలివరీని విశ్వసించలేమని, అంగీకరించలేమని సీనియర్ న్యాయవాది వాదించారు.

44. 1969 నాటి జీవో నెం.431లో 1979 నాటి ఈపీ నెం.510లో 2వ అప్పీలుదారుడికి అనుకూలంగా ఆస్తిని పంపిణీ చేసినట్లుగా నమోదైన తీరును బట్టి, అవి చెల్లవని, చట్టం దృష్టిలో అవి చెల్లవని, చట్టపరంగా చెల్లవని వాదిస్తూ, డిక్రీని దాటి వెళ్లే అధికారం అమలు న్యాయస్థానానికి లేదని వాదించడం. ప్రముఖ సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి గారు రామేశ్వర్ దాస్ గుప్తా వర్సెస్ రామేశ్వర్ దాస్ గుప్తా మీద నమ్మకం ఉంచారు. ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్రం, మరో 3.

ఈ తీర్పులోని పేరా-4లో ఇలా పేర్కొన్నారు: "అమలు చేసే కోర్టు ఎగ్జిక్యూషన్లో ఉన్న ఉత్తర్వు లేదా డిక్రీకి మించి ప్రయాణించరాదనేది బాగా స్థిరపడిన చట్టపరమైన స్థితి. ఆర్డర్ 21 సిపిసి



కింద నిర్దేశించిన ప్రక్రియ ప్రకారం మాత్రమే ఉత్తర్వులను అమలు చేయడానికి ఇది అధికార పరిధిని పొందుతుంది.....

45. ఇదే సందర్భంలో న్యాయ ప్రతినిధులు ఎస్.భాస్కరన్ వర్సెస్ సెబాస్టియన్ (చనిపోయినవారు) అనే మరో నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ తీర్పులో, డిక్రీ హోల్డర్ మరియు జడ్జిమెంట్ రుణగ్రహీత మధ్య వివాదంలో సెక్షన్ 47 సిపిసి పరంగా ఒక ప్రశ్న పరిశీలనకు వచ్చినప్పుడు, ఇవ్వబడిన వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులలో, విచారణలో పరిగణనలోకి తీసుకున్న వాస్తవం యొక్క ప్రశ్నను మరణశిక్ష పిటిషన్లో తిరిగి తెరవడానికి అనుమతించలేమని గమనించబడింది.

46. పిటిషనర్ల తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ వాదనలు వినిపిస్తూ, పిటిషనర్ల వాదన సక్రమంగా ఏర్పాటు చేసిన సివిల్ దావాలోని ప్రొసీడింగ్స్ పై ఆధారపడి ఉందని, ఈ లేఅవుట్ లోని ప్లాట్ నెం.13ను 2వ పిటిషనర్ కు అందజేసినట్లు రుజువులు ఉన్నప్పుడు, రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యాలను సులభంగా తోసిపుచ్చలేమని వాదించారు.

47. సాక్ష్యాధారాల భారం ప్రతివాదిపై ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు, తగిన దశలో విచారణకు సవాలు లేనప్పుడు, ప్రత్యేకించి 1969 జీవో నెం.431లోని డిక్రీ ఫైనల్ అయినప్పుడు పిటిషనర్ తరపున సమర్పించే సాక్ష్యాధారాలు పాఠ్యాంశంగా ఉంటాయని సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ వాదించారు. సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ వాదనలు వినిపిస్తూ, కోర్టు ప్రక్రియ ద్వారా అమలు చేయబడిన ఎక్స్.బి2 యొక్క సేల్ డీడ్ ను ప్రశ్నించడం లేదా కొట్టివేయాలని కోరడం లేదని, అందువల్ల ప్రతివాది అటువంటి విమర్శలను లేవనెత్తడానికి వీల్లేదని thereof.ts వాదించారు.



48. పిటిషనర్లు అమలు చేసే ఉరిశిక్ష ప్రక్రియలో ప్రతివాది భాగస్వామి కాదు. ఈ విషయంలో ఇప్పుడు జరుగుతున్న విచారణను ప్రశ్నించే హక్కు ఆమెకు లేదన్నారు. ప్రత్యేకించి 2వ పిటిషనర్ కు అనుకూలంగా అమలు చేసిన ఎక్స్.బి2 సేల్ డీడ్ కు ఆమె ఎలాంటి సవాలు చేయనప్పుడు, ఉరిశిక్ష ప్రక్రియ స్వభావానికి సంబంధించిన ఈ ప్రశ్నను ఆమె లేవనెత్తలేరు లేదా వాటి చట్టబద్ధతను ప్రశ్నించలేరు. కోర్టు ప్రొసీడింగ్స్ కు చాలా ప్రాముఖ్యత ఇవ్వాలి ఉంటుంది. ఆర్డర్ -21 ప్రకారం సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ అందించిన ప్రీమ్ వర్క్ లో ప్రత్యక్షంగా ప్రభావితమైన పక్షం యొక్క నిర్దిష్ట సవాలుపై ఆధారాలు లేకపోతే, ఉరిశిక్ష పిటిషన్ లోని ప్రొసీడింగ్స్ స్వభావం పరిశీలనకు తెరవబడదు. సమర్థవంతంగా ఖండించకపోతే, ఈ ప్రొసీడింగ్స్ యొక్క క్రమబద్ధతను ఊహించవచ్చు. పిటిషనర్ల తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ చెప్పినట్లుగా, ఈ విషయంలో ట్రయల్ కోర్టు అనవసరంగా ఒత్తిడికి లోనైంది. దావా శీర్షిక మరియు తదనంతర ఉపశమనం కోసం ఉన్నప్పుడు, ఈ ప్రశ్నను రుజువు యొక్క భారం అవసరం అనే అజ్ఞానంతో, ప్రతివాది (వాది) ట్రయల్ కోర్టు ద్వారా అటువంటి నిర్ధారణలు లేదా తీర్మానాలను పొందడం వల్ల ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇవ్వబడదు, ఈ కేసులో చూడవచ్చు. అందువల్ల, ఈ సందర్భంలో ప్రతిస్పందకుడి తరపున వాదనలు విఫలం కావాలి.

49. ఈ విషయంలో కింది రెండు కోర్టులు నమోదు చేసిన తీర్పును ప్రస్తావిస్తూ, రెండు కోర్టులు ఘోరంగా తప్పు చేశాయని సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ వాదించారు. దీనికి సంబంధించి సమస్యలు లేవని సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ ఎత్తిచూపారు, దానిపై అనుభవజ్ఞులైన ట్రయల్ జడ్జి మరియు అదే విధంగా అనుభవజ్ఞులైన అప్పిలేట్ జడ్జి కూడా నమోదు చేసిన ఫలితాలపై వ్యాఖ్యానించారు.

50. ఎక్స్.ఎ.1 పరిధిలో ఉన్న ప్లాట్ యొక్క గుర్తింపు అస్పష్టంగా లేనప్పుడు, సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి వాదించారు, డిక్రీ మరియు పిటిషనర్లు ఆధారపడిన ఉరిశిక్ష ప్రొసీడింగ్స్



ఆధారంగా, ప్లాట్ నెం.13 లేదా 14 లో ఏమి ఇవ్వబడిందో తెలియదు లేదా స్పష్టంగా లేదు. అందువల్ల, ప్రతివాది తన వాదనకు మద్దతు ఇవ్వడానికి సానుకూల సాక్ష్యాలను అందించడం కంటే డిఫెన్స్‌ని బలహీనతపై ఆధారపడి ఉందని చెప్పడం సరికాదని సీనియర్ న్యాయవాది వాదించారు.

51. ఎక్స్-ఎ1 కింద తాను కొనుగోలు చేసినట్లు పేర్కొన్న స్థలాన్ని గుర్తించడంలో సాక్ష్యాధారాలు అస్పష్టంగా ఉన్నాయని ప్రతివాది చేసిన వాదనను ట్రయల్ కోర్టు విపులంగా చర్చించింది. ఈ నేపథ్యంలో ట్రయల్ కోర్టు పార్టీలు నమ్మే సేల్ డీడ్స్ తో పాటు వివిధ ప్రణాళికలను ప్రస్తావిస్తూ భారీ కసరత్తు చేపట్టింది.

52. అప్పీలేట్ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు ప్రకారం, ఎక్స్.ఎ1 కింద దావా స్థలాన్ని కొనుగోలు చేయడానికి సంబంధించిన విషయాలు, దాని కింద కొనుగోలు చేసిన స్థలం గుర్తింపులో వ్యత్యాసాన్ని చూపించే అంశాల ఆధారంగా సరిగా చర్చించబడలేదు. పి.డబ్ల్యు.1 నుండి పి.డబ్ల్యు.4 వరకు ఉన్న సాక్ష్యాధారాలు ప్రతివాదికి ప్లాట్ నెం.14 అని పేర్కొంటూ ఆస్తిని స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు రుజువు చేసిందని అప్పీలేట్ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. ప్రతివాది పేర్కొన్న దావా స్థలాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి సంబంధించి అప్పీలేట్ కోర్టు యొక్క ఒత్తిడి ఎక్కువగా ఉంది.

53. పిటిషనర్ల తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ వాదించిన విధంగా, అప్పీలేట్ కోర్టు వాస్తవానికి చివరి కోర్టు కావడం వల్ల, ఎక్స్-ఎ1 సేల్ డీడ్ ద్వారా ప్రతివాది క్లెయిమ్ చేసిన హక్కు, టైటిల్ మరియు వడ్డీకి సంబంధించి మరియు దానికి అనుగుణంగా టైటిల్ బదిలీకి రుజువులు ఉన్నాయా అనే దానిపై తగిన శ్రద్ధ చూపలేదు. అలాగే అనుమతి పొందిన లేఅవుట్ లోని ప్లాట్ నెం.14లో ప్రత్యేకంగా ఉన్న సూట్ స్థలం గుర్తింపును నిర్ధారించడానికి ఎటువంటి చర్చ లేదా కారణాలు కేటాయించబడలేదు. పిటిషనర్లు మరియు 2 వ ప్రతివాది ఇద్దరూ ప్లాట్ల సంఖ్యలతో సంబంధం లేకుండా ఒకే ఆస్తిని అంటే ప్లెయింట్ షెడ్యూల్ ఆస్తిని పేర్కొన్నారని వాదనలు మరియు



సాక్ష్యాల నుండి స్పష్టమవుతుంది (అప్పీలేట్ కోర్టు తీర్పు యొక్క పేరా 11.4), అప్పీలేట్ కోర్టు యొక్క ఈ తీర్పులో పేరుకు తగిన చర్చ లేదు.

54. ప్రతివాది పేర్కొన్న దావా స్థలాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి సంబంధించి, ట్రయల్ కోర్టు ఎక్స్.ఎ1 కింద దావా స్థలాన్ని ప్రతివాదికి ఇవ్వబడిందని నిరూపించడానికి ఎక్స్.ఎ.1 లోని కథనాలను ప్రధాన వనరుగా పరిగణించింది. ఎక్స్.ఎ.1 సేల్ డీడ్ పరిధిలోకి వచ్చే ఆస్తి యొక్క వివాదాస్పద గుర్తింపుకు సంబంధించి ట్రయల్ కోర్టు యొక్క ఫలితాలు ఉన్నప్పుడు, ఈ స్థలాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడాన్ని ప్రతివాదికి అనుకూలంగా ఎలా భావిస్తారో అర్థం కాలేదు. మరీ ముఖ్యంగా, ప్రతివాది ప్రత్యామ్నాయ పరిష్కారంగా, ఈ స్థలాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి ఉపశమనం కోరినప్పుడు.

55. పి.డబ్ల్యు.1, ఆయన కుమారుడు పి.డబ్ల్యు.3 1970 మేలో లేదా సుమారుగా ప్రహారీ గోడను నిర్మించారని రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యం. ఈ విషయంలో తమకు మద్దతుగా ఈ ఆస్తికి పొరుగున ఉన్న పి.డబ్ల్యు.4 వాంగ్మూలాన్ని కూడా రిలయన్స్ ఉంచాలని కోరుతున్నారు. అయితే, అలా సమర్పించిన వెర్షన్ కు ఫ్లెయింట్ లోని అభ్యర్థనలు మద్దతు ఇవ్వవు. మరోవైపు వివాదంలో ఉన్న స్థలం ఖాళీ స్థలం అని, అక్కడ మొదటి పిటిషనర్ అవసరమైన సామగ్రిని బండితో ప్రహారీ గోడ నిర్మాణానికి పునాది వేసేందుకు ప్రయత్నించారని దావాలో పేర్కొన్నారు. ప్రతివాది ఫ్లెయింట్ అభ్యర్థనల ప్రకారం ఈ దావా దాఖలు చేయడానికి చర్య యొక్క కారణాన్ని తెలియజేయడానికి ఇది మూలం.

56. విశాఖకు చెందిన వరుణ్ మోటార్స్ అనే ఆటోమొబైల్ డీలర్ ఆటో రిక్షాలను నిల్వ చేయడానికి గ్యారేజీని నడుపుతూ, ప్రహారీ గోడ, షెడ్యూ నిర్మించి ఈ స్థలాన్ని అప్పగించినట్లు రికార్డుల్లో ఉంది. ఈ



ప్రాపర్టీ కోసం వాచ్ మెన్ లేదా కేర్ టేకర్ ను ఏర్పాటు చేసినట్లు ప్రతిస్పందకుడి నుంచి రికార్డు చేయబడిన సాక్ష్యాలలో కూడా ఉంది.

57. 20.08.2008 నాటి తీర్పు ద్వారా 1998 ఎ.ఎస్.నెం.1220లో ఈ కోర్టు ఈ కేసును ట్రయల్ కోర్టుకు రిమాండ్ చేసిన తరువాత వివాదంలో ఉన్న ఈ ఆస్తికి సంబంధించి జరిగిన మెరుగుదలలు ఇవి. పి.డబ్ల్యు.3 ఈ వాస్తవాన్ని అంగీకరించాడు. డి.డబ్ల్యు.2 యొక్క సాక్ష్యం, అనగా 2 వ ప్రతివాది కూడా ఈ మేరకు ఉంది.

58. దావా పెండింగులో ఉన్న కాలంలో ఎటువంటి మెరుగుదలలు ఉన్నప్పుడు, ప్రతిస్పందకుడి వాదనకు మద్దతు ఇవ్వడానికి అవి ఎటువంటి ప్రభావాన్ని చూపవు. పిటిషనర్ల తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ వాదించినట్లుగా, దావా దాఖలు చేసిన రోజున ఆస్తి యొక్క స్థితిని నిర్ధారించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ దావా 1982 సంవత్సరంలో దాఖలు చేయబడింది మరియు అప్పటికి వివాదంలో ఉన్న ఈ స్థలాన్ని ప్రతివాది సమర్థవంతంగా స్వాధీనం చేసుకున్నాడని మరియు అనుభవిస్తున్నాడని నిరూపించడానికి ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు.

59. వివాదంలో ఉన్న ఈ స్థలాన్ని చట్టంలో స్థిరాధీన స్వాధీనంగా పేర్కొనడం పైన పేర్కొన్న పూనా రామ్ వరెన్స్ మోతీరామ్, శ్రీమతి అస్కారి బేగం, ఇతరులు వి.మహమ్మద్ అయాజ్ ఖాన్ తదితరులు 5, ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు, రామేగౌడ (మరణించినది) కేసులో L.Rs వి.ఎం.వరదప్ప నాయుడు (మరణించారు) L.Rs ఇచ్చిన సుప్రసిద్ధ తీర్పు. మరియు మరొకటి 6.

60. వివాదాస్పద స్థలంపై ప్రతివాదికి ఉన్న ఈ వాదనను తిరస్కరించడానికి మరియు క్రింద రెండు కోర్టులు నమోదు చేసిన ఆధారాలను తిరస్కరించడానికి కారణాలు పేర్కొనబడ్డాయి. ఈ తీర్పుల్లో



వివరించిన చట్టం వివాదానికి అతీతం. కానీ ఈ కేసులో ప్రస్తుత వాస్తవాలు, పరిస్థితుల్లో వారు ప్రతివాదికి సహాయం అందించలేదు.

61. ప్రతివాది వాదించిన ఈ స్థలాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి రెండు న్యాయస్థానాల ఫలితాలు మద్దతుగా ఉన్నాయి. సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి వాస్తవాలపై సమకాలీన పరిశోధనలుగా ఎత్తిచూపారు, దీనితో ఈ కోర్టు రెండవ అప్పీలులో జోక్యం చేసుకోజాలదు. ఈ ప్రశ్నను పరిగణనలోకి తీసుకుని, నిర్ధారణ చేసే స్వభావం దృష్ట్యా, ఈ సందర్భంలో సాక్ష్యాధారాలను గుర్తించడంలో కింది రెండు న్యాయస్థానాలు పూర్తిగా తప్పిదం చేశాయని స్పష్టమవుతోంది. అవి చెదిరిపోతాయి. ఈ విషయంలో చట్టం యొక్క ఆవశ్యకతను దిగువ న్యాయస్థానాలు విస్మరించినప్పుడు లేదా విస్మరించినప్పుడు, సెక్షన్ 100 సిపిసి ప్రకారం ఈ కోర్టు ఒక నిష్క్రమిత ప్రకటనగా లేదా ప్రకటనగా ఉండకూడదు. తప్పనిసరిగా ఈ కోర్టు అటువంటి విషయాల్లో జోక్యం చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది, తగిన విధంగా సరిదిద్దడానికి విధినిర్వహణలో ఉండాలి.

62. అప్పీలేట్ కోర్టు తీర్పు స్వభావాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, అప్పీలుదారుల తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ ఈ విషయాన్ని పునఃపరిశీలించడానికి అప్పీలేట్ కోర్టుకు అప్పగించాలని వాదించారు మరియు ఈ ప్రక్రియలో అప్పీలేట్ కోర్టు పరిష్కరించే అంశాల స్వభావాన్ని ఎత్తిచూపారు. అప్పీలేట్ కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకున్న తీరు ఆర్డర్-41, రూల్-31 సిపిసి లేదా సెక్షన్ 96 సిపిసికి అనుగుణంగా లేదని పిటిషనర్ల తరపు సీనియర్ న్యాయవాది వేదుల శ్రీనివాస్ వాదించారు. సి.వెంకట స్వామి వర్సెస్ హెచ్.ఎన్.శివన్న (డి) గురించి ఎల్.ఆర్., ఇతరులు ప్రస్తావించారు. ఈ తీర్పులోని 11వ పేరాలో ఇలా పేర్కొన్నారు.

11. సెక్షన్ 96 ప్రకారం డిక్రీపై మొదటి అప్పీలు దాఖలు చేసే హక్కు కక్షిదారుడి విలువైన చట్టపరమైన హక్కు. మొదటి అప్పీలును విచారించేటప్పుడు మొదటి అప్పీలేట్ కోర్టు



యొక్క పరిధి ట్రయల్ కోర్టు వలె చాలా విస్తృతంగా ఉంటుంది మరియు మొదటి అప్పీలులో వాస్తవం లేదా / మరియు చట్టం యొక్క అన్ని విషయాలపై దాడి చేయడానికి పిటిషనర్కు అవకాశం ఉంది. మొత్తం సాక్ష్యాన్ని అభినందించడం మరియు ధృవీకరణ లేదా వ్యత్యాసం కారణంగా కేటాయించిన కారణాల వల్ల దాని స్వంత స్వతంత్ర నిర్ణయానికి రావడం మొదటి అప్పీలేట్ కోర్టు యొక్క విధి."

63. *సంతోష్ హజారీ వర్సెస్ పురుషోత్తం తివారీ* (మృతుడు) గురించి ఎల్.ఆర్.లు ((2001) 3 SCC 179), మధుకర్ తదితరులు వర్సెస్ సంగ్రామ్ మరియు ఇతరులు ((2001) 4 SCC 756), హెచ్.కె.ఎన్.స్వామి వర్సెస్ ఇర్షాద్ బాసీత్ ((2005) 10 SCC 243), జగన్నాథ్ వర్సెస్ అరులప్ప, మరొకరు ((2005) 12 SCC 303, బి.వి.నగేష్, మరొకరు వర్సెస్ హెచ్.వి.శ్రీనివాసమూర్తి, ((2010) 13 SCC 530) స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, మరొకరు వర్సెస్ ఎమ్మన్స్ ఇంటర్నేషనల్ లిమిటెడ్ ((2011) 12 SCC 174) మంది ఈ తీర్పులో తమ పరిశీలనలను నమోదు చేశారు.

64. శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ *ఎన్.నజీర్ అహ్మద్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ మైసూర్ మరియు ఇతరులు* (AIR 2007 SC 989= (2007)11 SCC 75) గురించి ప్రస్తావించారు, ఇక్కడ ఆర్డర్-41, రూల్స్ 22 మరియు 23 సిపిసి యొక్క ప్రభావం చర్చించబడింది. వివాదాస్పద స్థలాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి సంబంధించి ట్రయల్ కోర్టు తమపై నమోదు చేసిన ఫలితాలను రెండో అప్పీలులో సవాలు చేయడానికి పిటిషనర్లకు అవకాశం ఉంది. దీనికి కారణం టైటిల్ లేదా స్వాధీనానికి సంబంధించిన ఈ వివాదానికి సంబంధించిన ప్రశ్నలు పరిశీలనకు సిద్ధంగా ఉన్నాయి, ఎందుకంటే టైటిల్ కు సంబంధించి అప్పీలేట్ కోర్టు ట్రయల్ కోర్టు కనుగొన్న విషయాలను తిప్పి కొట్టింది. అప్పీలేట్ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును బట్టి చూస్తే ట్రయల్ కోర్టు నమోదు చేసిన స్వాధీనానికి సంబంధించిన అంశాలను అప్పీలర్లు ఆర్డర్-41, రూల్-22 సీపీసీ ప్రకారం ప్రశ్నించినట్లు ఎలాంటి సంకేతాలు లేవు. అయినప్పటికీ, ఈ రెండవ అప్పీలులో పిటిషనర్లకు ఇప్పుడు అటువంటి



ఫలితాలకు వ్యతిరేకంగా ప్రచారం చేయడానికి అవకాశం లభించింది, ముఖ్యంగా దిగువ రెండు కోర్టులు ఇటువంటి ప్రశ్నలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం చాలా అనుచితంగా ఉన్న దృష్ట్యా.

65. ప్రతివాది తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి ఈ రెండవ అప్పీలుకు ఇరుపక్షాల దృష్టిని నిష్పాక్షికంగా ఈ కోర్టు దృష్టికి తీసుకువచ్చారు, పిటిషనర్లు ఐదు దశాబ్దాలకు పైగా ఈ వ్యాజ్యంపై పోరాడుతున్నారని, ప్రతివాది దాదాపు నాలుగు దశాబ్దాలుగా ఇదే పోటీలో ఉన్నారని పేర్కొన్నారు. అందువల్ల ఈ కేసును రిమాండ్ చేయడం సరికాదని సీనియర్ న్యాయవాది వాదించారు. ఈ ప్రక్రియలో, సీనియర్ న్యాయవాది సెక్షన్ 103 సిపిసి యొక్క ప్రభావాన్ని ఈ కోర్టు దృష్టికి తీసుకువచ్చారు, దీని ద్వారా వాస్తవాలతో సహా తీర్పుకు సంబంధించిన అన్ని ప్రశ్నలను పరిగణనలోకి తీసుకునే హక్కు ఈ కోర్టుకు ఉంది.

66. సెక్షన్ 103 సీపీసీ ఇలా ఉంది.

"103. వాస్తవ సమస్యలను నిర్ణయించే అధికారం హైకోర్టుకు ఉంది: ఏదైనా రెండవ అప్పీలులో, రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యాలు తగినంతగా ఉంటే, అప్పీలు పరిష్కారానికి అవసరమైన ఏదైనా సమస్యను హైకోర్టు నిర్ణయించవచ్చు.-

(ఎ) ఇది దిగువ అప్పీలేట్ కోర్టు ద్వారా నిర్ణయించబడలేదు లేదా మొదటి సంఘటన కోర్టు మరియు దిగువ అప్పీలేట్ కోర్టు, లేదా

(బి) సెక్షన్ 100లో పేర్కొన్న విధంగా చట్టానికి సంబంధించిన సమస్యపై నిర్ణయం తీసుకోవడం ద్వారా అటువంటి కోర్టు లేదా న్యాయస్థానాలు తప్పుగా నిర్ణయించాయి."



67. ప్రముఖ సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి ఈ విషయంలో తన వాదనకు మద్దతుగా L.Rs ద్వారా నారాయణ్ సీతారాంజీ బద్వాయిక్ (మరణించిన వ్యక్తి)పై ఆధారపడ్డారు. బిసారం తదితరులు 15. ఈ తీర్పులోని సెక్షన్ 103 సీపీసీ పరిధిని పేరా-11లో వివరిస్తూ ఇలా పేర్కొన్నారు.

11. ఈ సెక్షన్ ను క్షుణ్ణంగా పరిశీలిస్తే రెండు సందర్భాల్లో హైకోర్టు తన ముందు తగిన సాక్ష్యాధారాలు ఉంటే వాస్తవ సమస్యను తేల్చుకునే వెసులుబాటు ఉందని స్పష్టమవుతోంది. మొదటిది, అప్పీలు పరిష్కారానికి అవసరమైన సమస్యను దిగువ అప్పీలేట్ కోర్టు లేదా దిగువ రెండు న్యాయస్థానాలు నిర్ణయించనప్పుడు. రెండవది, సివిల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ లోని సెక్షన్ 100 కింద చట్టం యొక్క సమస్యపై నిర్ణయం ద్వారా దిగువ కోర్టు(లు) ఒక వాస్తవ సమస్యను తప్పుగా నిర్ణయించినప్పుడు. మునిసిపల్ కమిటీ, హోషియార్పూర్ వర్సెస్ పంజాబ్ స్టేట్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు, (2010) 13 ఎస్సీసీ 216 విషయంలో ఈ కోర్టు ఈ క్రింది విధంగా తీర్పునిచ్చింది:

26. సెక్షన్ 103 సీపీసీ సెక్షన్ 100 సీపీసీకి మినహాయింపు కాదని, దానిని భర్తీ చేయడానికి ఉద్దేశించినది కాదని, అదే ప్రయోజనం కోసం అని స్పష్టమవుతోంది. సర్వీసులో సెక్షన్ 103 సీపీసీని నొక్కుతున్నప్పుడు కూడా, హైకోర్టు అటువంటి అధికారాన్ని ఉపయోగించాల్సి ఉందని గుర్తించాల్సి ఉంటుంది, ఎందుకంటే దిగువ కోర్టు (లు) నమోదు చేసిన వాస్తవాలను కనుగొనడం దుర్మార్గం కారణంగా దెబ్బతిన్నదని గుర్తించింది. మరీ ముఖ్యంగా, అటువంటి అధికారాన్ని అసాధారణ పరిస్థితులలో మరియు ఈ కేసుకు సంబంధించిన ప్రధాన ప్రశ్నను దిగువ కోర్టు(లు) నిర్ణయించనప్పుడు మాత్రమే ఉపయోగించవచ్చు.



27. కింది కోర్టులు నమోదు చేసిన వాస్తవాలు సంబంధిత సాక్ష్యాలను పరిగణనలోకి తీసుకోకపోవడం ద్వారా లేదా ఈ విషయంలో తప్పుడు విధానాన్ని చూపడం ద్వారా లేదా వాస్తవం యొక్క ఫలితాలు వికృతంగా ఉన్నాయని కోర్టు సంతృప్తి చెందితే, వాస్తవం యొక్క ప్రశ్నపై కూడా రెండవ అప్పీలును విచారించడానికి ఎటువంటి నిషేధం లేదు. కానీ కింది కోర్టుల స్థానంలో తన వ్యక్తిగత సంతృప్తిని భర్తీ చేయడం ద్వారా సాధారణ, సాధారణ పద్ధతిలో వాస్తవాలను ఏకకాలంలో కనుగొనడంలో హైకోర్టు జోక్యం చేసుకోజాలదు. (జగదీష్ సింగ్ వర్సెస్ నాథూ సింగ్ [(1992) 1 ఎస్ సిసి 647]; కర్ణాటక వక్స్ బోర్డు వర్సెస్ అంజుమన్-ఇ-ఇస్మాయిల్ మద్రీస్-ఉన్-నిస్వాన్ [(1999) 6 ఎస్ సిసి 343] మరియు దినేష్ కుమార్ వర్సెస్ యూసుఫ్ అలీ [(2010) 12 ఎస్ సిసి 740].)

28. సంబంధిత విషయాలను విస్మరించడం లేదా మినహాయించడం ద్వారా లేదా అసంబద్ధమైన విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం ద్వారా లేదా అహేతుకత యొక్క దురలవాట్లకు గురయ్యేంతగా తర్కాన్ని అతిక్రమించినట్లయితే, ఆ అన్వేషణ వికృతమైనదిగా నిందించబడటం ద్వారా, ఆ అన్వేషణ చట్టం దృష్టిలో బలహీనంగా మారుతుంది. కోర్టు కనుగొన్నవి పూర్తిగా నమ్మదగినవి కాని ఆధారాలు లేదా సాక్ష్యాలు లేదా విధానపరమైన అవకతవకలతో బాధపడుతున్న సాక్ష్యాలు లేదా పరిశోధనలు సహేతుకమైన ఏ వ్యక్తి కూడా ఆ ఫలితాలకు రాని విధంగా ఉంటే, ఫలితాలు వికృతంగా ఉన్నాయని చెప్పవచ్చు. ఈ తీర్పులు కోర్టు యొక్క ఊహగానాలు మరియు ఊహగానాలపై ఆధారపడి ఉంటే, తీర్పు మనస్సును అన్వయించుకోకపోవడం యొక్క అదనపు బలహీనతను అనుభవిస్తుంది మరియు అందువల్ల అది దెబ్బతింటుంది. (భరతమాత వర్సెస్ ఆర్. విజయ రంగనాథన్ [(2010) 11 ఎస్.సి.సి 483]"



68. భగవాన్ శర్మ వర్సెస్ బానీ ఘోష్ (శ్రీమతి) (1993 Supp (3) SCC 497), డి.ఆర్.రత్నమూర్తి వర్సెస్ రామప్ప ((2011) 1 SCC 158), లీలా సోనీ, ఇతరులు వర్సెస్ రాజేష్ గోయల్, ఇతరులు ((2001) 7 SCC 494), కె.ఎన్.నాగరాజప్ప తదితరులు వర్సెస్ హెచ్.నరసింహారెడ్డి (2021 SCC OnLine Sc 694).

69. ప్రతివాది తరపున తంగముత్తు, ఇతరులు వర్సెస్ శ్రీదేవి వెంకటస్వామి తదితరుల (2015-5-L.W.37) ప్రస్తావన కూడా ఉంది సెక్షన్ 103 సిపిసి పరిధి మరియు పరిధి గురించి కిషోరి మోహన్ సిన్హా వర్సెస్ కుమారేష్ సాహ మరియు ఇతరులు (2019 SCC OnLine Cal 2016) మరియు సుశీల వర్సెస్ రామ్ సింగ్ (2010 SCC OnLine Del 2856).

70. డి.ఆర్.రత్నమూర్తి వర్సెస్ రామప్ప కేసులో సెక్షన్ 100 సిపిసి కింద హైకోర్టు అధికారాలకు సంబంధించి, రెండవ అప్పీలులో కూడా వాస్తవంపై హైకోర్టు జోక్యం చేసుకోవచ్చని పేర్కొంటూ, పేరా-9లో ఈ విధంగా పేర్కొన్నారు:

9. నిస్సందేహంగా, దిగువ న్యాయస్థానాలు నమోదు చేసిన పరిశోధనలు వికృతమైనవిగా లేదా రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యాలకు విరుద్ధంగా లేదా రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యాలకు విరుద్ధంగా ఉన్నాయని తేలితే, రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యాలను తప్పుగా అర్థం చేసుకోవడం లేదా ప్రధాన సమస్యను నిర్ణయించనప్పుడు హైకోర్టు రెండవ అప్పీలులో కూడా వాస్తవం యొక్క ఫలితాలలో జోక్యం చేసుకోవచ్చు. ఆ ప్రొసీడింగ్స్ లో సాక్ష్యాలను తిరిగి పొందడానికి ఎటువంటి అడ్డంకులు లేవు, అయితే, అసాధారణ పరిస్థితుల్లో అటువంటి కోర్టు అనుమతించబడుతుంది. (రాజప్ప హన్మంత రనోజీ వర్సెస్ మహాదేవ్ చెన్నబసప్ప ((2000) 6 ఎస్ సి 120 : ఎఐఆర్ 2000 ఎస్ సి 2108), హఫాజత్ హుస్సేన్ వర్సెస్



అట్టుల్ మజీద్ [(2001) 7 ఎస్ సిసి 189] మరియు భారతమాత వర్యేస్ ఆర్ విజయ రంగనాథన్ [(2010) 11 ఎస్ సిసి 483.

71. అందువల్ల, రికార్డులో ఉన్న ఆధారాలు సరిపోయినప్పుడు, సెక్షన్ 103 సిపిసి కింద అధికారాలను ఉపయోగించి ఈ కోర్టు రెండవ అప్పీలులో, ట్రయల్ కోర్టుతో సహా దిగువ అప్పీలేట్ కోర్టు సరిగా నిర్ణయించని దాని పరిష్కారానికి అవసరమైన సమస్యను నిర్ణయిస్తుంది. అందువల్ల, సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి సరిగ్గా వాదించినట్లుగా, సెక్షన్ 103 సిపిసి యొక్క దిగుమతిని వివరిస్తూ సుప్రీంకోర్టు రూపొందించిన చట్టం, ఈ కేసు యొక్క వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితులకు వర్తించినప్పుడు, వాస్తవాలతో సహా వివాదంలో ఉన్న అన్ని అంశాలను పునఃపరిశీలించడానికి ఈ కోర్టుకు వీలు కల్పిస్తుంది. ప్రతివాది పేర్కొన్న శీర్షికకు సంబంధించిన చర్చ లేకుండా అప్పీలులో తీర్పు స్వభావం ఉండటం, కింది రెండు న్యాయస్థానాలు స్వాధీనం చేసుకోవడానికి సంబంధించిన సాక్ష్యాలను అత్యంత క్రమరహితంగా, తప్పుగా అర్థం చేసుకోవడం ఈ న్యాయస్థానాన్ని సెక్షన్ 103 సిపిసి కింద తన అధికారాన్ని ఉపయోగించి వాస్తవ పరిస్థితిని మరోసారి పరిగణనలోకి తీసుకోవడానికి ప్రేరేపిస్తున్నాయి.

72. భగవాన్ శర్మ వర్యేస్ బని ఘోష్, కె.ఎన్.నాగరాజప్ప తదితరులను ప్రస్తావిస్తూ పిటిషనర్ల తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్ వాదనలు వినిపిస్తూ, రికార్డుల్లో ఉన్న అంశాల ఆధారంగా, ఈ కోర్టు సెక్షన్ 103 సిపిసిని ప్రయోగించాలనుకుంటే మరింత వివరణ ఇవ్వాలైన అవసరం ఉందని వాదించారు.

73. ఈ అంశానికి సంబంధించిన అన్ని అంశాలను నిర్ధారించడానికి తగిన ఆధారాలు ఉన్నాయి. పిటిషనర్ల తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వేదుల శ్రీనివాస్, ప్రతివాది తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ సి.వి.మోహన్ రెడ్డి వాస్తవ పరిస్థితులు మరియు చట్టం ఆధారంగా తగినంత వివరణతో తమ



వాదనలు వినిపించారు. సెక్షన్ 103 సిపిసి పరంగా పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన ఈ పారామీటర్లన్నీ కనిపించినప్పుడు మరియు అందుబాటులో ఉన్నప్పుడు, ఈ కోర్టు ఖాళీగా ఉండజాలదు మరియు ఈ కేసును తాజా పరిశీలన కోసం అప్పీలేట్ కోర్టుకు తీసుకువెళ్ళడానికి వీలుండదు. ముఖ్యంగా ఈ కేసును అప్పీలేట్ కోర్టుకు అప్పగించడం దశాబ్దాలుగా ఈ వ్యాజ్యం ఒత్తిడిలో ఉన్న పార్టీలకు అన్యాయం చేయడమేనని నా అభిప్రాయం.

74. శ్రీ ఎం.జగన్నాథరావు, జె, అశ్వినీకుమార్ కె.పట్ల వర్సెస్ ఉపేంద్ర జె.పట్ల తదితరుల ద్వారా ఈ విషయంలో సుప్రీంకోర్టు చేసిన వ్యాఖ్యలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం సముచితం. పేరా-8లో ఈ పరిశీలనలు:

75. 1969 నాటి జీవో నెం.431లో 2వ అప్పీలుదారుని క్లెయిమ్ కు సంబంధించి ఎక్స్ ఏ1 పరిధిలోకి వచ్చే లావాదేవీకి ఆస్తి బదిలీ చట్టంలోని సెక్షన్ 52 వర్తించదని, అసలు యజమాని నుంచి పొందిన టైటిల్ ఆధారంగా దావా వేసినప్పుడు ప్రతివాది ప్రతికూల స్వాధీనానికి సంబంధించిన ప్రశ్నను కూడా ట్రయల్ కోర్టు పరిగణనలోకి తీసుకుంది. ఈ రెండో అప్పీలులో పార్టీలు ఈ ప్రశ్నలను లేవనెత్తడం లేదు.

76. దావా సైట్ కు ప్రతివాది పేర్కొన్న శీర్షికకు సంబంధించి అప్పీలేట్ కోర్టు నమోదు చేసిన అంశాలు, దాని స్వాధీనానికి సంబంధించి దిగువ రెండు కోర్టులు నమోదు చేసిన అంశాల్లో జోక్యం అవసరం. తత్ఫలితంగా, ఈ రెండవ అప్పీలును అనుమతించాలి.

77. ఫలితంగా విశాఖపట్నంలోని నాల్గవ అదనపు జిల్లా జడ్జి కోర్టు 16.02.2021 నాటి 2011 నాటి జీవో నెం.142లోని డిక్రీ, తీర్పును కొట్టివేస్తూ రెండో అప్పీలుకు అనుమతించారు. తత్ఫలితంగా, 05.08.2011 నాటి ట్రయల్ కోర్టు 1982 యొక్క ఒ.ఎస్.నెం.206 లో దావాను కొట్టివేస్తూ ఇచ్చిన



2022:APHC:2265

డిక్రీ సమర్థించబడింది మరియు పునరుద్ధరించబడింది. ఈ పరిస్థితుల్లో పార్టీలు తమ ఖర్చులను తామే భరించాలని ఆదేశించారు.

దీనికి కొనసాగింపుగా పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసేస్తారు. మధ్యంతర ఉత్తర్వులు ఏవైనా ఉంటే వాటిని రద్దు చేస్తారు.

జస్టిస్ ఎం.వెంకట రమణ

తేది: 31.01.2022

ఆర్ ఆర్



2022:APHC:2265

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఎం.వెంకట రమణ

రెండవ అప్పీల్ నెం.252 ఆఫ్ 2021

తేది: 31.01.2022

ఆర్ ఆర్